

Wij zijn armer dan kerkratten

minister van ruimtelijke planning Zita Jesus-Leito

Wie redt de afbrokkelende monumenten van Willemstad?

Erfgoed reportage • Door onverdeelde boedels, tropische regenbuien en ruzie in de familie dreigt verval voor vele historische gebouwen op Curaçao.

Jeannette van Ditzhuijzen
Willemstad

Met sombere gezichten kijken de uitvoerder, de architect en de directeur van Monumentenzorg Curaçao naar het puin in de Consciëntiesteeg in Willemstad. Door de regens van november zijn hier de voorgevels van twee monumenten ingestort. Er is blijdschap, omdat de Curaçaose familie De Windt deze panden eindelijk aan Monumentenzorg heeft willen verkopen. De keerzijde is dat beide gebouwen in veel slechtere staat verkeren dan gedacht.

Bij de aankoop gaven sentimentele overwegingen de doorslag. In een van de twee gebouwen was van 1903 tot 1993 de bekende Curaçaose mode- en stoffenwinkel La Moda de Paris van vader en zoons De Windt gevestigd. Daar kocht heel Curaçao zijn kleding of men liet in de bijbehorende kleermakerij kostuums en japonnen naaien. Het mooiste zijn de houten trap en de galerijen op de verdieping. “Die willen we koesteren en behoeden voor verder verval”, vertelt Marcel Dennert, directeur van Monumentenzorg.

Vermolmde vloer

Hij wijst op de vloer die volledig vermolmd is door het water dat door het lekkende dak naar beneden kwam. Architect Anko van der Woude is blij dat het dak niet op de voorgevel rustte, anders was dat ook ingestort en waren de houten galerijen vernield.

Jarenlang beijerden monumentenliefhebbers zich voor behoud van deze panden, die er met elke regenperiode slechter uit gingen zien. Bomen groeiden in de dakgoten en stukken pleisterwerk vielen naar beneden. Maar de familie wilde niet verkopen, ze zou het zelf gaan oppakken.

Uit angst voor ongelukken heeft de overheid de gebouwen laten stutten en de steeg afgesloten. Van der Woude: “Het is toch van de zotte dat de overheid drie jaar lang een steeg amputeert door aan beide kanten een hek neer te zetten? De hele buurt moest omlopen omdat er instortingsgevaar was. De minister had de eigenaars moeten dwingen. Als ze weigeren, kan de overheid zelf het huis casco restaureren en de kosten verhalen. Als ze niet betalen, kan de overheid het pand laten veilen. Nu hebben ze de eigenaars wel gesommeerd, maar daar verder geen vervolg aan gegeven.”

Volgens minister Zita Jesus-Leito klinkt dat veilen heel mooi, maar moet de overheid de restauratiekos-

ten wel voorschieten. “Wij zijn armer dan kerkratten en ik vind dat de eigenaar ook een eigen verantwoordelijkheid heeft.”

Dennert: “Natuurlijk heb je het liefst dat eigenaars zelf de restauratie oppakken. Tegelijkertijd zou ik graag willen dat de overheid wat meer haar nek uitstak en ook moeilijke zaken aanpakte. Dus handhaven waar mogelijk. Restauratie levert veel werk op en werkt door in het toeristisch product. Bij deze panden doen wij nu eerst noodherstel, zodat je veilig kunt rondlopen, een en ander kunt opmeten en – niet onbelangrijk – de steeg weer kan open doen. En maar hopen dat in de tussentijd niet nog meer brokstukken naar beneden komen.”

Als je alle monumentale ruïnes op deze manier verwaarloost, gaat Unesco zeker piepen. En terecht.

Marcel Dennert, directeur Monumentenzorg

Het gebouw van de voormalige modewinkel La Moda de Paris wordt gerestaureerd. FOTO'S SINAYA WOLFERT

Uitvoerder Henk Langenfeld loopt intussen hoofdschuddend het tegenovergelegen pand uit 1849 in, het woonhuis van de De Windts. “Dit pand is zo verslechterd, dat heb ik in de dertig jaar dat ik hier met restauraties werk nog niet meegemaakt. En dat allemaal door verwaarlozing. Je kunt het natuurlijk nog wel redden, maar daar hangt een prijskaartje aan.”

Unesco Werelderfgoed

De oude binnenstad is een Unesco Werelderfgoed dat Curaçao in goede staat zou moeten houden. Dennert: “Als je alle monumentale ruïnes op deze manier verwaarloost, gaat Unesco zeker piepen. En terecht.”

Vrijdag waren er verkiezingen op Curaçao, maar Dennert stelt vast dat er in de partijprogramma's volstrekt onvoldoende aandacht was voor de historische binnenstad. “Daar hebben onze voorvaders gewoon en geleefd. Waar vind je nou zo'n fysieke weergave van het verleden? Dit is geen Disneyworld waar alles is nagebouwd; deze huizen zijn door onze voorouders gebouwd. Die moeten we in ere houden.”